

kérelmét, hogy a III. fokozat szerint megállapított illeték helyett a II. fokozat szerint járó illeték fizetésére köteleztessék, helytállónak elismerni és az illetékdíjjegyzék 78. tétele I. A. n) pontja alapján a rendelkező részben kitüntetett II. fokozat szerinti illeték fizetésére kötelezni kellett.

## Irodalom.

*Körösy József élete és működése.* Irta: dr. Szaile Tivadar. (Bp. 1927. M. T. Akad. kiadása.) A Magyar Tudományos Akadémia 1916-ban a Pollák Henrik-pályadíjjal jutalmazta ezen értekezést, mely most az Akadémia kiadásában könyvalakban is megjelent. Erre a kitüntetésre a mű két okból is érdemes. Egyrészt nagyjelentőségű tudós és ember működését tárgyalja, másrészt oly formában és oly módon viszi ezt a tárgyalást keresztül, mely minden szempontból elismerésre méltó.

Körösy József egyéniségének és működésének különleges jelentőséget és súlyt ad a statisztika azidőbeli állapota, amelybe fellépte esik. Nem hiába sorolják a statisztikát a legfiatalabb tudományok közé. Hiszen még ma sincsenek alapvető kérdései teljesen eldöntve, és még nem telt el sok idő, hogy önálló tudományos létjogosultságát is kétségbe vonták. Nem Körösy volt az, aki ezen kérdéseket mind felvetette, nem is ő volt az, aki rájuk az első és utolsó választ megadta. De tagadhatatlan, hogy az ő állásfoglalása döntő fontosságú volt a problémák további kialakulására és szintugy tagadhatatlan, hogy épp a legfontosabb kérdésben a ma uralkodó nézet kialakulásához és uralomrajutásához, a statisztika önálló tudományos voltának elismeréséhez ő szolgáltatta a legerősebb érveket. Körösy felfogása a statisztikáról, mint a népességet statikus és dinamikus szempontokból vizsgáló tudományról ma ugyszólván egyedül uralkodó és ez főképen annak a tevékenységnek köszönhető, melyet a budapesti statisztikai hivatal élén mint annak alapítója és első igazgatója évtizedeken át kifejtett. Demológiai és demográfiai vizsgálatai és dolgozatai europaszerte elismerésre találtak és mintaképpül szolgáltak a további kutatásoknak.

Dr. Szaile Tivadar könyvében nagy tudással és áttekintéssel domborítja ki Körösy működésének jelentőségét. Ahhoz, hogy Körösy József alakja és működése a maga teljes jelentőségében kibontakozhasson, szükséges volt az a képzettség, amellyel a szerző a statisztika terén rendelkezik.

*Dr. Zádor Béla.*

*Statisztikai közlemények.* Szerk.: dr. Ilyefalvi I. Lajos. Budapest székesfőváros statisztikai hivatala eleget kíván tenni azon kötelezettségének, hogy havi kimutatásain és évenkénti összefoglaló jelentésein kívül negyedévenként terjesszen speciális jelentéseket a nagyközönség elé. Összekötötte ezt azzal a tervével, hogy az ilymódon kiadandó negyedévenkénti jelentései egyuttal valamely kérdés speciális feldolgozását képezzék.

Az eddig megjelent két kötet közül az első a skarlát betegségek és egyéb heveny fertőzőesetek statisztikáját tartal-

mazza. Lényegesen közelebből érint bennünket a II. kötet kiadása, ez a II. kötet Budapest székesfőváros népességének fejlődését tartalmazza, különös tekintettel a fejlődés gazdasági rugóira. A most megjelent kötet, amelyet igen alaposan és igen nagy gondossággal dr. Laky Dezső műegyetemi tanár írt, a népesedési mozgalmat és annak gazdasági tényezőit 1900—1910-ig dolgozza fel, míg a megjelent III. kötet ugyancsak az ő tollából 1910-től 1920-ig fogja tartalmazni ezeket az adatokat. A most megjelent kötet a XX. század első évtizedében a népesség fejlődésének főáttekintésén kívül a foglalkozási viszonyok alakulását, a mezőgazdasági termelés helyzetét, az államháztartás viszonyait, a hitelviszonyokat, az ipar fejlődését, a külkereskedelmi forgalmat és a közlekedési viszonyokat teszi vizsgálat tárgyává.

*Társadalompolitikai feladataink. Szerkesztették: Balog Andor miniszteri tanácsos és dr. Kovrig Béla egyetemi magántanár.* A Franklin-társulat kiadásában megjelent közel 400 oldalas kötet az 1926 október 24-től 30-ig tartott közegészségi és társadalompolitikai országos értekezlet munkálatait tartalmazza. Ezek sorában részletesen foglalkozik a középosztály válságával, a szegényügy és a közjótékonyosság kérdésével, a nemességi problémával, a tanya problémájával, a mezőgazdasági munkások szociális biztosításának kérdésével, a munkahiány biztosításával és a munkahiány megelőzésével, a munkáslakások kérdésével, a törvényes munkásvédelemmel, a társadalompolitikai statisztikával, a patronage kérdésével, stb., stb.

*A könyveléssel való bizonyítás és az új mechanikus könyvelő rendelkezések. Irta: Novák Sándor tanár, kamarai hites revizor.* A Pesti Könyvnyomda részvénytársaság külön lenyomatban adta ki szerzőnek az Adó című szaklapban megjelent monográfiáját, amely a könyvvezetés célján és feladatán kívül főleg adókönyveléssel foglalkozik, hogy az adóztatási eljárásoknál miképpen bizonyíthat az adózó a könyveléssel. Ebből a célból sorra veszi az egyes adótörvények vagy rendeletek intézkedéseit és azoknak a szempontjából gyakorlati példákkal megvilágítja a könyvelés feladatait. Ismerteti ezenkívül a mechanikus könyvelő rendszerek lényegét és ezzel kapcsolatban ugyancsak az ezen könyvelési rendszerekkel való bizonyítás kérdését.

*Organisation und Direktion des genossenschaftlichen Betriebes. Irta: dr. K. Hildebrand.* Ezen a címen jelent meg a Handbuch des Genossenschaftswesens című munka negyedik kötete, amely speciálisan az üzemek gazdasági teóriáinak a szövetkezetekre alkalmazásával foglalkozik. Tárgyalja a szövetkezeti üzemvitel lényegét, annak feladatait és kiindulva a szövetkezetek különböző fajaival, külön-külön tárgyalja a szövetkezetek szervezését, annak finanszírozását, reorganizálását, vezetését. A vezetés kérdését külön részletezi és foglalkozik a bevétel és eladás, a hitelüzletek, az elszámolás, a könyvvezetés és számlakészítés, önköltségszámítás, ár-, bér- és rizikó-, stb., stb. kérdésével.

*25 Jahre im Dienste der Berliner Kaufmannschaft. Prof.: Dr. Max Abt.* Szerző, aki a berlini Korporation der Kaufmannschaft első szindikusa volt, gazdaságtörténetileg is jelentékeny munkában ismerteti a berlini közgazdasági és különösen a kereskedelmi élet 25 esztendő fejlődését. Ismerteti a berlini lözsde kifejlődését és annak értelmezését, a kereskedelmi főiskola kialakulását, stb., stb.